

Rijksmuseum gehouden is, een Venetiaansche dameskraag uit pl.m. 1590, die ieders bewondering wekte om de uitnemende schoonheid en gaafheid.

Tot zoover is voornamelijk het aesthetische belang der verzameling van Sypesteyn geschetst, maar het zou eenzijdig zijn haar alleen van die zijde te beschouwen. Want van het begin af heeft bij den veelzijdigen collectionneur, die een groote liefde voor oude kunstzaken vereenigt met eene enorme kennis van technieken, de gedachte voorgezetten een studie-verzameling aan te leggen en wel op dezelfde manier, waarop destijds de verzameling van het museum Cluny te Parijs gevormd werd. De Heer van Sypesteyn heeft zich nml. vele jaren bezig gehouden met het samenstellen van een glossarium of woordenboek, waarin alle termen, die gebruikt worden voor en te pas komen bij kunstvoorwerpen, opgenomen zullen worden en hij heeft daarbij de bedoeling gehad dit woordenboek als het ware in natura aanschouwelijk te maken door zooveel mogelijk van elk genoemd voorwerp een specimen bijeen te brengen. Zoo sluit zijne uitgebreide en veelzijdige verzameling zich aan bij het glossarium, waarvan hij den opzet gereed heeft. Eenige voorbeelden zijn ter verduidelijking op te sommen: naast de fraai gestempelde boekbanden uit de 16e of 17e eeuw bijv. vinden wij hier de origineele handstempels, waarmede de versieringen op den band werden aangebracht; wij zien den ijzeren gietvorm, waarin zilveren platen werden afgedrukt of een koperen dito, waarin tinnen lepels werden gegoten enz. Zoo zal elkeen, die belang stelt in oude technieken een ruim veld van studie in deze collectie kunnen vinden.

In zijn als Museum toegankelijk gesteld kasteel richtte de eigenaar in 1924, '25 en '26 eenige tentoonstellingen in, waaraan het denkbeeld van het populair-demonstratieve woordenboek ten grondslag lag. Zoo waren er exposities van verlichtingsartikelen en hiervoor konden vertoond worden: graflampjes, olielampjes, kandelaars, kaarsenkronen, wandluchters, blakers en kandelabres, die een summier overzicht gaven van de wijzen van verlichting van de vroegere Middeleeuwen af tot in de 19e eeuw. Er was ook een afdeeling gemaakt van kistjes en koffertjes van de 16e—19e eeuw en daarvan werden vertoond: trouwkoffertjes, geld- en juweelenkistjes, bonbondoozen, theekistjes, likeurkelders enz.

Deze aanschouwelijke voorstelling, waartoe de enorme verzameling ruimschoots gelegenheid biedt en die telkens kan wisselen, is uit een oogpunt van studie van oude kunstnijverheid, vooral van cultuurhistorische studie van groot belang. Hoezeer de min of meer populaire wijze van exposeeren door den Heer van Sypesteyn gevolgd, de belangstelling van het publiek had, moge blijken uit het feit, dat zijn kasteel in den zomer van 1924, toen hij het voor het eerst toegankelijk stelde, ruim 800 bezoekers kreeg en dat dit getal in '25 en '26 klom tot 1000 en 1100.